

RAPORT O POMOCY *DE MINIMIS* W POLSCE UDZIELONEJ PRZEDSIĘBIORCOM W 2024 ROKU

Warszawa, październik 2025 roku

Raport został opracowany przez Departament Monitorowania Pomocy Publicznej UOKiK

SPIS TREŚCI

I. POMOC <i>DE MINIMIS</i> I KOMPETENCJE PREZESA UOKIK	4
II. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA	7
III. POMOC <i>DE MINIMIS</i> W UJĘCIU PRZEKROJOWYM	11
1. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według jej rodzaju	11
2. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według form pomocy	12
3. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według podstaw prawnych	17
4. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według podmiotów udzielających pomocy	19
5. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według sektora działalności beneficjenta pomocy.	24
6. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według formy prawnej beneficjenta pomocy	24
7. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według wielkości beneficjenta pomocy	26
8. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według źródła pochodzenia pomocy	27
IV. PODSUMOWANIE	29

I. POMOC DE MINIMIS I KOMPETENCJE PREZESA UOKIK

Zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L, 2023/2831 z 15.12.2023, dalej: rozporządzenie 2023/2831)¹, pomoc, której wartość dla danego beneficjenta w okresie minionych trzech lat nie przekracza 300 tys. euro² (uwzględnia się wszelką pomoc de minimis otrzymaną przez danego przedsiębiorcę, niezależnie od jej źródła i przeznaczenia), czyli tzw. pomoc de minimis, nie wpływa na handel między państwami członkowskimi i/lub nie zakłóca bądź nie grozi zakłóceniem konkurencji i dlatego nie podlega art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)³.

Ponadto, także od 1 stycznia 2024 r. obowiązuje rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2832 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE L, 2023/2832 z 15.12.2023, dalej: rozporządzenie 2023/2832)⁴, które określa warunki dopuszczalności pomocy de minimis stanowiącej rekompensatę za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym. Limit dla tego rodzaju pomocy wynosi 750 tys. euro w ciągu minionych trzech lat. Zgodnie z rozporządzeniem, pomoc tę można łączyć z innymi rodzajami pomocy de minimis do wysokości 750 tys. euro w ciągu minionych trzech lat⁵.

W związku z brakiem wpływu na handel wewnątrzunijny, pomoc de minimis nie jest szczegółowo omawiana w sporządzanym corocznie przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów *Raporcie o pomocy publicznej*. Ze względu jednak na to, że co roku łączna wartość pomocy de minimis jest stosunkowo duża (w roku 2024 wyniosła 12 160,9 mln zł)⁶, od 2008 roku Prezes UOKiK przygotowuje odrębny raport dotyczący tej pomocy. Raport dotyczy pomocy de minimis udzielonej przedsiębiorcom w 2024 r.

Jednocześnie należy wyjaśnić, iż raport dotyczy wszelkiej pomocy udzielanej zgodnie z rozporządzeniem 2023/2831. Biorąc pod uwagę fakt, iż rozporządzenie to, co do zasady, stosuje się również do pomocy w sektorze przetwarzania i wprowadzania do obrotu

¹ Rozporządzenie to obowiązuje od 1 stycznia 2024 r., wcześniej pomoc de minimis była uregulowana rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 z późn. zm., str.1). Jednocześnie, art. 7 ust. 4 rozporządzenia nr 1407/2013 dopuszczał udzielanie pomocy na podstawie programów pomocy de minimis, przyjętych w okresie jego obowiązywania, w sześciomiesięcznym okresie przejściowym tj. do 30 czerwca 2024 r.

² Rozporządzenie 2023/2831 wprowadziło nowe zasady dotyczące pomocy de minimis. Nastąpiła zmiana: w obliczaniu trzyletniego okresu przy sumowaniu limitu pomocy de minimis, całkowitej kwoty pomocy de minimis przyznanej przez jedno państwo członkowskie jednemu przedsiębiorstwu oraz braku odrębnego limitu pomocy de minimis dla przedsiębiorstw, które prowadzą działalność zarobkową w zakresie drogowego transportu towarów.

³ Wersja skonsolidowana Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej - Dz. Urz. UE C 202 z 7.06.2016, str. 47.

⁴ Dz. Urz. UE L, 2023/2832 z 15.12.2023

⁵ Rozporządzenie 2023/2832 wprowadziło nowe zasady dotyczące pomocy de minimis stanowiącej rekompensatę za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym. Nastąpiła zmiana: w obliczaniu trzyletniego okresu przy sumowaniu limitu pomocy de minimis, całkowitej kwoty pomocy de minimis przyznanej przez jedno państwo członkowskie jednemu przedsiębiorstwu. Wcześniej pomoc była uregulowana rozporządzeniem Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 roku w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE L 114 z 26.04.2012, str. 8, z późn. zm.)

⁶ Wszystkie dane liczbowe dotyczące pomocy de minimis udzielonej w 2023 roku zostały przedstawione według stanu na dzień 31 lipca 2024 r.

produktów rolnych⁷, niniejszy raport obejmuje również pomoc *de minimis* w tym sektorze. Raport obejmuje także pomoc *de minimis* stanowiącą rekompensatę za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym zgodnie z *rozporządzeniem 2023/2832*.

Raport nie uwzględnia natomiast pomocy *de minimis* w rolnictwie i rybołówstwie, o której mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) 2024/3118 z dnia 10 grudnia 2024 r. zmieniając rozporządzenie (UE) nr 1408/2013 w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym (Dz. U. L, 2024/3118, 13.12.2024)⁸ oraz *rozporządzenia Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz. Urz. UE L 190 z 28.06.2014, str. 45, z późn. zm.)⁹ Pomoc *de minimis* w rolnictwie i rybołówstwie jest monitorowana przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.*

Zgodnie z *rozporządzeniem 2023/2831* oraz *rozporządzeniem 2023/2832*:

- łączna kwota pomocy *de minimis* na jedno przedsiębiorstwo¹⁰ nie może przekroczyć 300 tys. euro oraz 750 tys. euro w zakresie finansowania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym w ciągu minionych trzech lat,
- pomoc *de minimis* musi być „przejrzysta”, tzn. musi istnieć możliwość obliczenia *ex ante* ekwiwalentu dotacji brutto bez potrzeby przeprowadzania oceny ryzyka,
- pomoc *de minimis* nie może być łączona z pomocą publiczną w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowalnych, w przypadku gdyby taka kumulacja miała skutkować przekroczeniem poziomu intensywności tej pomocy publicznej,
- w niektórych sektorach możliwość udzielania pomocy *de minimis* podlega szczególnym zasadom, wykluczającym lub ograniczającym możliwości jej udzielania (dotyczy to produkcji rolnej, rybołówstwa, akwakultury i transportu),
- pomocy *de minimis* stanowiącej rekompensatę za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym nie można łączyć z żadną rekompensatą w odniesieniu do tych samych usług bez względu na to, czy stanowi ona pomoc państwa czy nie.

Zgodnie z art. 6 *rozporządzenia 2023/2831* oraz art. 6 *rozporządzenia 360/2012*, przed przyznaniem pomocy *de minimis* państwo członkowskie musi uzyskać od podmiotu ubiegającego się o tę pomoc oświadczenie w formie pisemnej na temat wszelkiej pomocy *de minimis* przyznanej mu w ciągu minionych trzech lat. Zobowiązanie to zostało odzwierciedlone w art. 37 *ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej*¹¹, zgodnie z którym przedsiębiorca ubiegający się o pomoc *de minimis* ma obowiązek przedstawienia wszystkich zaświadczeń (lub oświadczenia)

⁷ Wyjątki w tym zakresie określone zostały w art. 1 ust. 1 lit. d *rozporządzenia Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis*.

⁸ Rozporządzenie to obowiązuje od 16 grudnia 2024 r., wcześniej pomoc *de minimis* w rolnictwie i rybołówstwie była uregulowana *rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 9, z późn. zm.)*.

⁹ Rozporządzenie to obowiązuje od 1 lipca 2014 r., wcześniej pomoc *de minimis* w sektorze rybołówstwa i akwakultury była uregulowana *rozporządzeniem nr 875/2007 z dnia 24 lipca 2007 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady de minimis dla sektora rybołówstwa (Dz. Urz. UE L 193 z 25.7.2007, str. 6 z późn. zm.)*

¹⁰ za „jedno przedsiębiorstwo” uznaje się wszystkie jednostki gospodarcze, które są ze sobą powiązane w sposób określony w art. 2 ust. 2 *rozporządzenia 2023/2831*.

¹¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 468.

o wielkości takiej pomocy otrzymanej w powyższym okresie lub oświadczenia o nieotrzymaniu pomocy.

Zaświadczenia o pomocy *de minimis*, o których szczegółowo mowa w *rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie zaświadczeń o pomocy *de minimis* i pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie*, wydawane są beneficjentowi pomocy *de minimis* przez podmiot udzielający tego rodzaju pomocy na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. Umożliwiają one weryfikowanie nieprzekraczania przez przedsiębiorcę właściwych limitów, o których mowa powyżej. W sytuacji, gdy limit ten zostałby przekroczony poprzez udzielenie nowej pomocy, organ, do którego zwrócił się wnioskodawca, zobowiązany jest odmówić udzielenia takiej pomocy.

Zadaniem Prezesa UOKiK w zakresie pomocy *de minimis* jest przede wszystkim monitorowanie jej udzielania, to jest gromadzenie przesyłanych sprawozdań o udzielonej pomocy *de minimis* w centralnej, na bieżąco aktualizowanej bazie danych o udzielonej pomocy *de minimis* (obsługiwanej przez aplikację SHRIMP). Baza ta, stanowiąca część centralnego systemu sprawozdawania pomocy publicznej, umożliwia podmiotom udzielającym pomocy *de minimis* dodatkową weryfikację bezpośrednio przed udzieleniem pomocy (na zasadzie dostępu *on-line*) wielkości pomocy *de minimis* otrzymanej już przez danego beneficjenta, a w konsekwencji zbadania możliwości udzielenia mu kolejnej pomocy przy uwzględnieniu obowiązującego limitu. Podmioty udzielające pomocy są zobowiązane do przekazywania poprzez aplikację SHRIMP sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej albo informacji o nieudzieleniu takiej pomocy w danym okresie sprawozdawczym. Zatem, na mocy art. 32 ust. 1 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, zapewniona została kompletność danych o udzielonej pomocy *de minimis* w 2024 roku.

Ponadto, rola Prezesa UOKiK w zakresie udzielania pomocy *de minimis* sprowadza się do zapewnienia zgodności projektów programów tej pomocy z przepisami *rozporządzenia 2023/2831* oraz *rozporządzenia 2023/2832* i obejmuje m.in.:

- aktywne uczestnictwo w procesie legislacyjnym w odniesieniu do projektów aktów prawnych będących podstawami prawnymi udzielania pomocy *de minimis* (zgłaszanie uwag i propozycji sformułowań konkretnych przepisów),
- zgłaszanie w terminie 14 dni zastrzeżeń do projektów programów pomocowych *de minimis* w zakresie przejrzystości planowanej pomocy,
- zgłaszanie organom udzielającym pomocy *de minimis* informacji o zidentyfikowanych nieprawidłowościach w jej udzielaniu (niezgodność z przepisami *rozporządzenia 2023/2831* lub *rozporządzenia 2023/2832*) oraz sprawozdawaniu (brak sprawozdań, niezgodności z zaświadczeniami *de minimis*).

Niniejszy raport został opracowany na podstawie informacji zawartych w sprawozdaniach przekazywanych do Prezesa UOKiK przez podmioty udzielające pomocy. Do jego sporządzania przyjęto metodologię analogiczną do zastosowanej przy opracowaniu *Raportu o pomocy publicznej w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2024 roku*.

II. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA

Tabela 1. Statystyka ogólna.

Wskaźniki	2023	2024
Liczba podmiotów, które udzieliły pomocy <i>de minimis</i>	3,38 tys.	3,37 tys.
Liczba beneficjentów, którzy otrzymali pomoc	296 tys.	1 mln 423 tys.
Liczba aktów pomocy*	682 tys.	1 mln 988 tys.
Liczba aktów pomocy przypadających średnio na jednego beneficjenta	2,3	1,4
Liczba przypadków pomocy	705 tys.	2 mln 8 tys.
Liczba przypadków przypadających średnio na jednego beneficjenta	2,38	1,41
Wielkość pomocy <i>de minimis</i> przypadająca średnio na jednego beneficjenta	34,4 tys. zł (7,5 tys. euro***)	8,5 tys. zł (1,9 tys. euro***)

* Aktem pomocy jest zazwyczaj umowa lub decyzja.

**Liczba przypadków pomocy jest kilkakrotnie wyższa od liczby beneficjentów, m.in. z następujących względów:

- możliwości korzystania przez jednego beneficjenta z pomocy o różnej formie, źródle pochodzenia,
- wykazywania 4 razy w roku (na dzień udzielenia) pomocy w formie ustawowego zwolnienia osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą z podatku od nieruchomości,
- wykazywania każdorazowo na moment przysporzenia korzyści pomocy w formie pokrycia wydatków ze środków zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

***Przyjmując średnie kursy: w 2023 r. 1 euro = 4,5430 zł, w 2024 r. 1 euro = 4,3064 zł.¹²

Tabela 2. Wartość pomocy *de minimis* udzielonej przedsiębiorcom w 2024 roku.

Ogólna wartość pomocy <i>de minimis</i>	2024		
	mln zł	mln euro	% PKB
	12 160,9	2 823,9	0,33

Analiza sprawozdań podmiotów udzielających pomocy wykazała, że ogólna wartość pomocy *de minimis* udzielonej w 2024 roku wyniosła **12 160,9 mln zł**, co stanowi **2 823,9 mln euro**¹³.

¹² Dane na podstawie <https://nbp.pl/statystyka-i-sprawozdawczosc/kursy/archiwum-tabela-a-csv-xls/>

¹³ Przyjmując średni kurs w 2024 roku: 1 euro = 4,3064 zł.

Pomoc *de minimis* udzielona przedsiębiorcom stanowiła **0,33 proc. produktu krajowego brutto¹⁴ (PKB)**.

W porównaniu z rokiem wcześniejszym, w 2024 roku nastąpił znaczny wzrost zarówno liczby beneficjentów pomocy jak i przypadków pomocy (wzrost odpowiednio o 379 proc. i ok. 185 proc.). Było to związane przede wszystkim z tzw. wakacjami składkowymi czyli zwolnieniu z obowiązku opłacania składek udzielanemu przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Znaczny wzrost liczby beneficjentów spowodował spadek o ok. 75 proc. wartości pomocy *de minimis* przypadającej średnio na jednego beneficjenta. Liczba podmiotów udzielających pomocy utrzymała się praktycznie na tym samym poziomie. **Ogólna wartość udzielonej pomocy *de minimis* w 2024 roku wzrosła o ok. 1,9 mld zł w porównaniu do wartości tej pomocy w 2023 roku (10 228,9 mln zł).**

Na wykresie 1 przedstawiono wartość pomocy *de minimis* udzielonej w latach 2020-2024. W 2020 roku nastąpił znaczący wzrost wartości tej pomocy - o ok. 40 proc względem roku poprzedniego. Także w kolejnych latach następował systematyczny wzrost wartości pomocy *de minimis* w odniesieniu do poprzedniego roku: w 2021 - o ok.16 proc.; w 2022 - o ponad 7 proc; w 2023 - o ok. 3 proc; w 2024 - o prawie 19 proc.

Wykres 1. Wartość pomocy *de minimis* udzielonej w latach 2020-2024.

¹⁴ PKB w 2024 r. wyniósł 3 641 200 mln zł według wstępnych szacunków publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny

Na znaczący wzrost wartości pomocy *de minimis* w 2020 roku w porównaniu do wartości z 2019 roku wpływ miała pomoc udzielona na podstawie ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (wzrost o ok. 332 proc.), ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (zwiększenie o ok. 118 proc.), ustawy z dnia 28 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (zwiększenie wartości aż o 2 733 proc.) oraz ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (zwiększenie prawie o 236 proc.).

Zwiększenie wartości pomocy *de minimis* w 2021 roku w głównej mierze było spowodowane wzrostem wartości pomocy udzielanej na podstawie ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (wzrost o ok. 66 proc.), ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (wzrost o ok. 22 proc.) oraz ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (wzrost o 20 proc.).

W 2022 roku wartości udzielonej pomocy *de minimis* ponownie wzrosła, co w głównej mierze było spowodowane wzrostem wartości pomocy udzielanej na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (wzrost o ok. 134 proc.), ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (wzrost o ok. 133 proc.), ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (wzrost o ok. 20 proc.), ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (wzrost o ok. 11 proc.).

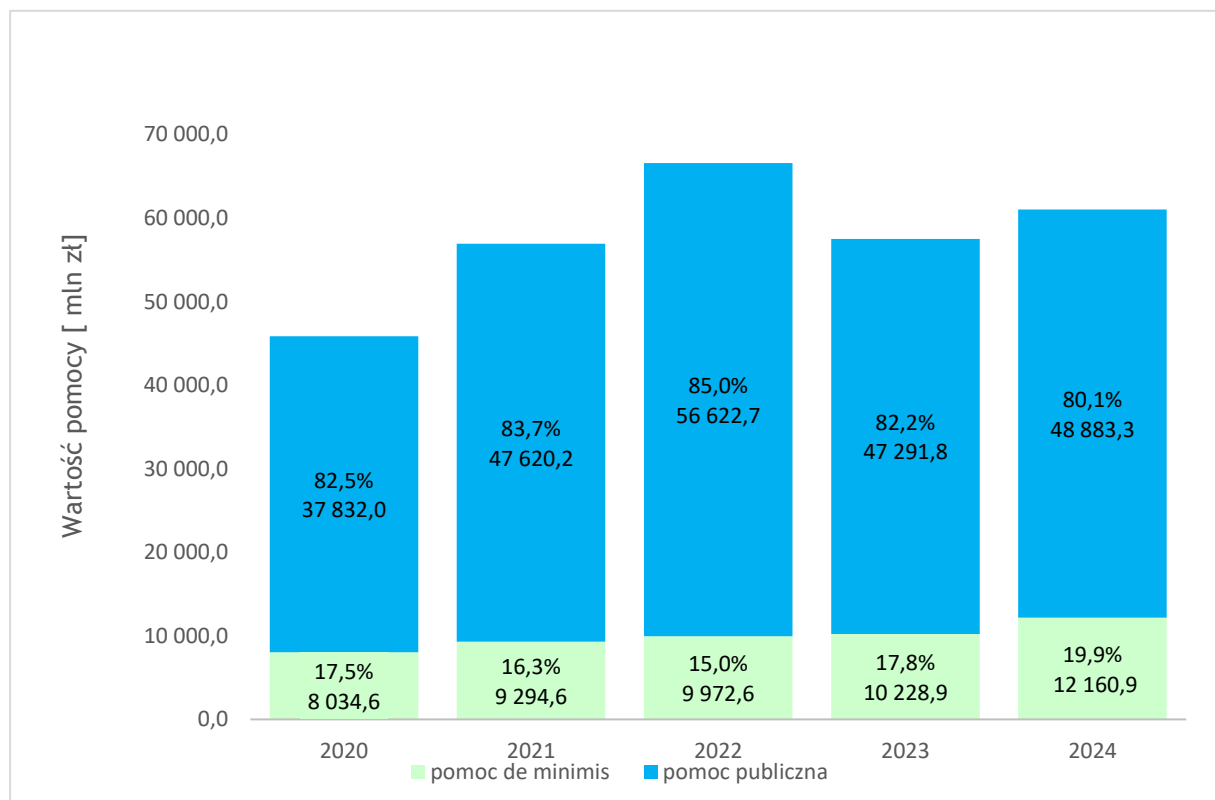
Rok 2023 przyniósł kolejny wzrost wartości udzielonej pomocy *de minimis*, na co wpływ miała wartość pomocy *de minimis* udzielona na podstawie dwóch ustaw: ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (wzrost o 30 proc.) oraz ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (wzrost o ok. 20 proc.).

W roku 2024 wartość udzielonej pomocy *de minimis* ponownie wzrosła, tym razem o prawie 1 932,0 mln zł (wzrost o 18,9 proc.). W głównej mierze było to spowodowane wzrostem wartości pomocy udzielanej na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (wzrost odpowiednio o 13,4 punktów proc. i o 11,8 punktów proc.) W pierwszym przypadku było to związane z wprowadzeniem dla osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą możliwości zwolnienia z opłacenia należnych składek z tego tytułu na jego własne obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe, za wskazany we wniosku miesiąc kalendarzowy. Wnioski można było składać do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych od 1 listopada ur. i jeszcze w ubiegłym roku ponad 1 mln 300 tys. przedsiębiorców skorzystało z tej możliwości uzyskując zwolnienie na łączną kwotę 1 704 mln zł. W odniesieniu do drugiej wyżej wymienionej ustawy, wzrost wartości udzielonej pomocy *de minimis* wynikał ze wzrostu podpisanych umów o dofinansowanie projektów lub udzielonych pożyczek preferencyjnych w ramach obecnej perspektywy finansowej.

Z uwagi na ograniczony limit pomocy *de minimis* możliwej do uzyskania przez jedno przedsiębiorstwo w okresie 3 lat¹⁵, rocznie wartość udzielonej pomocy *de minimis* jest zdecydowanie niższa niż wartość pomocy publicznej¹⁶ spełniającej przesłanki art. 107 ust. 1 TFUE¹⁷. W 2020 roku udział pomocy *de minimis* wyniósł 17,5 proc w stosunku do pomocy publicznej. Z uwagi na istotny wzrost wartości udzielanej pomocy publicznej, dwa kolejne lata przyniosły spadek udziału pomocy *de minimis* w ogólnej wartości pomocy odpowiednio w 2021 roku do poziomu 16,3 proc. a w 2022 roku do poziomu 15 proc. W 2023 nastąpił wzrost udziału pomocy *de minimis* w ogólnej wartości pomocy do poziomu 17,8 proc. Opisywany rok również przyniósł wzrost udziału pomocy *de minimis* w ogólnej wartości pomocy, tym razem do poziomu 19,9 proc. **W latach 2020-2024 średnia wartość pomocy *de minimis* wynosiła ok. 17 proc. ogólnej wartości pomocy.**

Należy jednak pamiętać o tym, że powyższe dane wyrażone są w ujęciu nominalnym. Kwoty pomocy nie uwzględniają czynników zewnętrznych, takich jak np. zmiana wartości pieniądza w czasie.

Wykres 2. Wartość pomocy publicznej spełniającej przesłanki art. 107 ust. 1 TFUE i pomocy *de minimis* udzielonej w latach 2020-2024.

¹⁵ Zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1407/2013 w obliczaniu trzyletniego okresu przy sumowaniu limitu pomocy *de minimis* brane były lata podatkowe. Zgodnie z rozporządzeniem 2023/2831 w obliczaniu trzyletniego okresu przy sumowaniu uwzględnia się całkowitą kwotę pomocy *de minimis* przyznaną w ciągu minionych trzech lat.

¹⁶ Porównanie nie uwzględnia pomocy publicznej kryzysowej udzielanej w związku z sytuacją wywołaną COVID-19 ani pomocy kryzysowej związanej z agresją Rosji na Ukrainę.

¹⁷ Dalej zwana także pomocą publiczną.

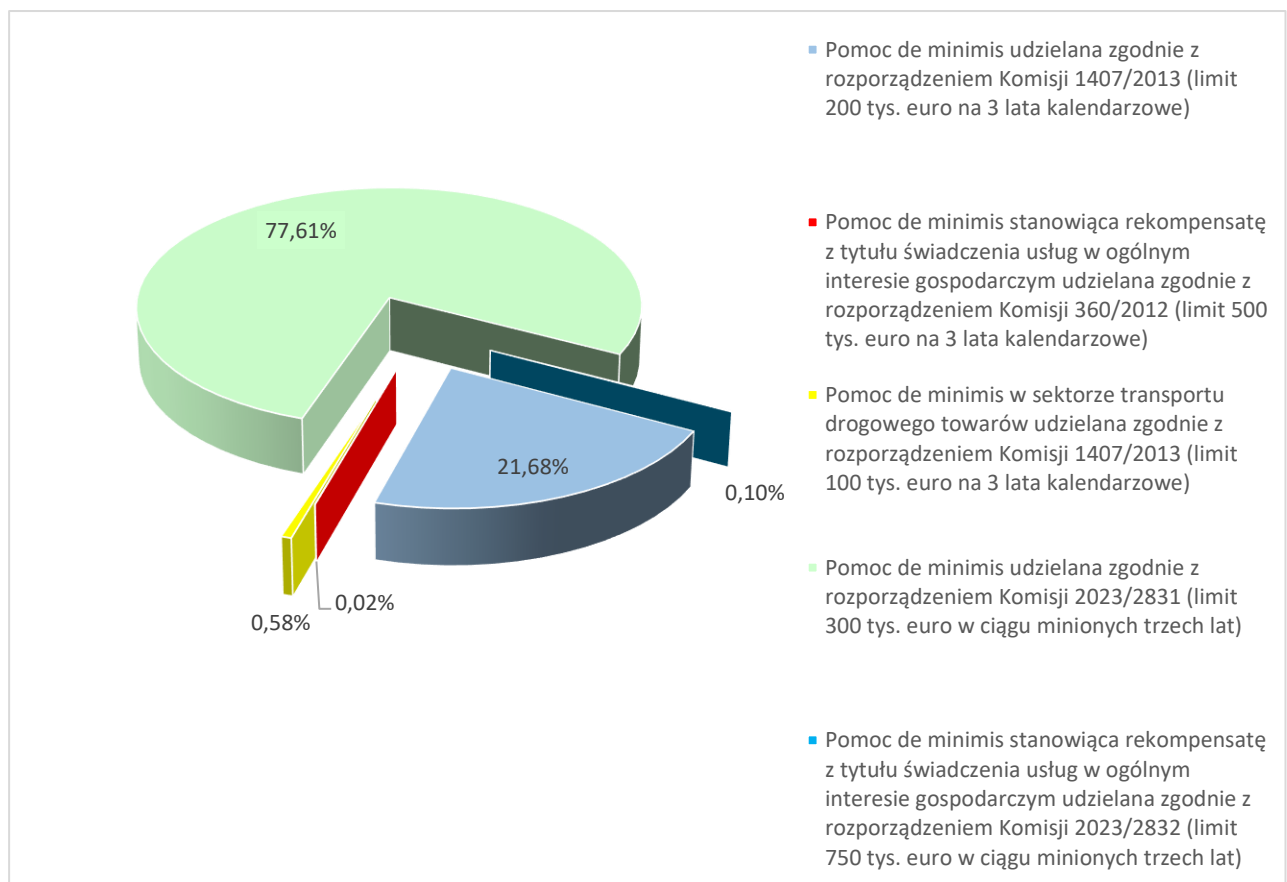
III. POMOC *DE MINIMIS* W UJĘCIU PRZEKROJOWYM

1. Pomoc *de minimis* w podziale według jej rodzaju

W 2024 roku blisko 78 proc. pomocy *de minimis* (9 438,3 mln zł) zostało udzielone zgodnie z rozporządzeniem 2023/2831, w którym limit pomocy *de minimis* możliwej do otrzymania przez jedno przedsiębiorstwo w ciągu minionych trzech lat wynosi 300 tys. euro. Pomoc *de minimis* udzielana zgodnie z rozporządzeniem 1407/2013 stanowiła prawie 22 proc. (2 636,5 mln zł) ogólnej wartości pomocy *de minimis* udzielonej w 2024 roku.

Pomoc *de minimis* w sektorze transportu drogowego towarów (limit 100 tys. euro na 3 lata kalendarzowe) udzielana zgodnie z rozporządzeniem 1407/2013 stanowiła jedynie 0,6 proc. ogólnej wartości pomocy *de minimis* (71,0 mln zł). Najmniejsza część pomocy *de minimis* (15,1 mln zł czyli 0,12 proc.) została udzielona zgodnie z rozporządzeniami stanowiącymi rekompensatę za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym. Zgodnie z rozporządzeniem 2023/2832 (limit 750 tys. euro w ciągu minionych trzech lat) - 12,6 mln. zł, co stanowiło 0,1 proc. oraz rozporządzeniem 360/2012 (limit 500 tys. euro na 3 lata kalendarzowe) - 2,5 mln zł, co stanowiło zaledwie 0,02 proc. Powyższe dane zostały przedstawione na wykresie 3.

Wykres 3. Wartość pomocy *de minimis* w 2024 roku według jej rodzaju.

2. Pomoc *de minimis* w podziale według form pomocy

W niniejszej części dokonano analizy form pomocy *de minimis* w ramach czterech grup oznaczonych literami A, B, C i D. W każdej grupie wyróżniono podgrupy, którym przypisano cyfrę 1 lub 2, w zależności od tego, czy następuje przepływ środków finansowych z budżetu (1), czy też pomoc jest związana z uszczupleniem wpływów budżetowych (2). Do poszczególnych grup i podgrup zaliczono formy pomocy przedstawione w tabeli 3.

Tabela 3. Formy pomocy *de minimis* udzielanej w 2024 roku.

Grupa	Podgrupa	Forma pomocy
A dotacje i ulgi podatkowe	A1	dotacje i inne bezzwrotne świadczenia
		dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych (bezpośrednio dla przedsiębiorców)
		inne wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek budżetowych lub realizacją ich zadań statutowych
		refundacje
		rekompensaty
	A2	zwolnienie z podatku
		odliczenie od podatku
		obniżka lub zmniejszenie, powodujące obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku
		obniżenie wysokości opłaty
		zwolnienie z opłaty
		zaniechanie poboru podatku
		zaniechanie poboru opłaty lub odstąpienie od dochodzenia należności cywilnoprawnych
		umorzenie w całości lub części zaległości podatkowej wraz z odsetkami
		umorzenie podatku
		umorzenie w całości lub części odsetek od zaległości podatkowej
		umorzenie w całości i części opłaty (składki, wpłaty, należności cywilnoprawnej) lub zaległej opłaty (składki, wpłaty, należności cywilnoprawnej) wraz z odsetkami za zwłokę
		umorzenie w całości lub w części odsetek za zwłokę z tytułu opłaty (składki, wpłaty, należności cywilnoprawnej, kary)
		umorzenie kary lub odstąpienie od nałożenia kary
		oddanie do korzystania mienia będącego własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego i ich związków na warunkach korzystniejszych dla przedsiębiorcy od oferowanych na rynku
		zbycie mienia będącego własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego i ich związków na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku

Grupa	Podgrupa	Forma pomocy
		umorzenie kosztów egzekucyjnych
		jednorazowa amortyzacja
		umorzenie kosztów procesu sądowego
B subsydia kapitałowo- inwestycyjne	B1	wniesienie kapitału
C tzw. „miękkie kredytowanie”	C1	pożyczka preferencyjna
		kredyt preferencyjny
		pożyczki lub kredyty warunkowo umorzone (w całości lub w części)
	C2	odroczenie terminu płatności podatku
		odroczenie terminu zapłaty zaległości podatkowej lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami
		rozłożenie na raty płatności podatku
		rozłożenie na raty płatności zaległości podatkowej lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami
		odroczenie terminu płatności opłaty (składki, wpłaty, należności cywilnoprawnej)
		odroczenie terminu zapłaty zaległej opłaty (składki, wpłaty, należności cywilnoprawnej kary) lub zaległej opłaty (składki, wpłaty, należności cywilnoprawnej kary) wraz z odsetkami
		rozłożenie na raty opłaty (składki, wpłaty, należności cywilnoprawnej)
		rozłożenie na raty płatności zaległej opłaty (składki, wpłaty, należności cywilnoprawnej kary) lub zaległej opłaty (składki, wpłaty, należności cywilnoprawnej kary) wraz z odsetkami
		odroczenie terminu płatności kary
		rozłożenie na raty kary
		rozłożenie na raty kosztów egzekucyjnych
		rozłożenie na raty odsetek
		odroczenie terminu płatności kosztów egzekucyjnych
		odroczenie terminu płatności odsetek
		odroczenie terminu płatności kosztów procesu sądowego
		rozłożenie na raty kosztów procesu sądowego
D Poręczenia i Gwarancje	D1	poręczenie i gwarancja
E -inne	-	<i>(inna forma pomocy, nie ujęta w katalogu form)</i>

Wśród form pomocy *de minimis* w 2024 roku, podobnie jak w latach poprzednich, **dominowały formy pomocy z grupy A, tj. dotacje, zwolnienia i ulgi w płatnościach (9 392,9 mln zł)**. Udział wartości pomocy udzielonej w formach z grupy A w ogólnej wartości pomocy *de minimis* wyniósł 77,2 proc. W porównaniu do 2023 roku znaczący był zarówno wzrost wartości pomocy udzielonej w tych formach, która się zwiększyła o ok. 2,8 mld zł jak i udział tej formy pomocy w ogólnej wartości pomocy *de minimis*, który wzrósł o ok. 13 punktów procentowych w stosunku od jej udziału w roku poprzednim (64,3 proc.).

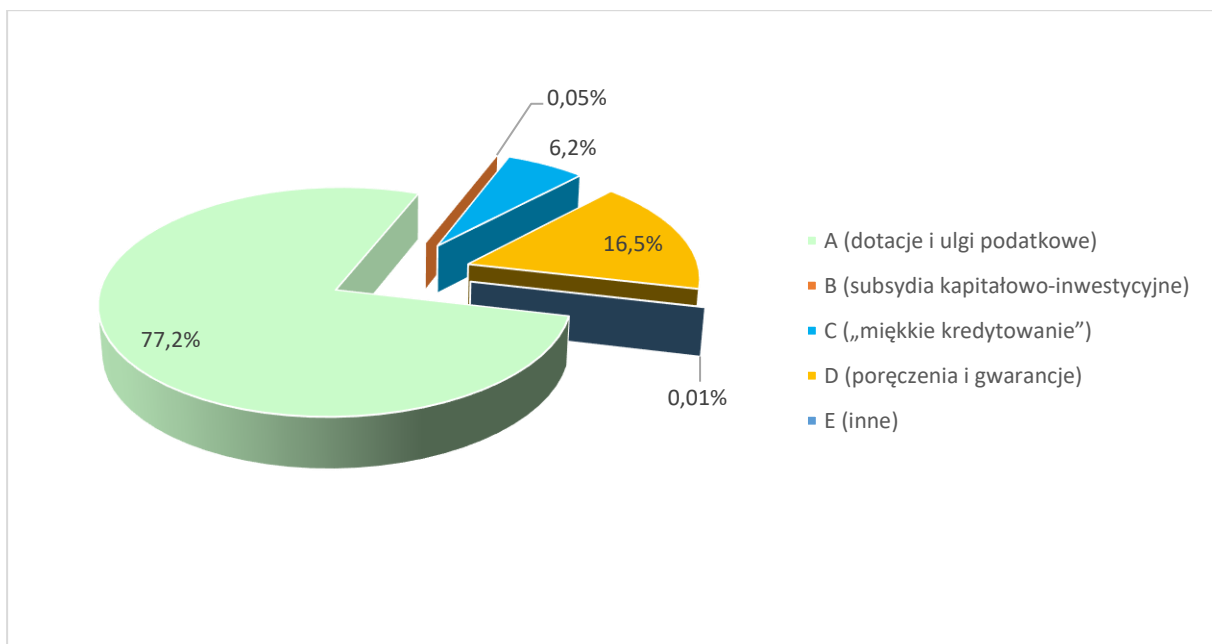
W zakresie form pomocy z **grupy B, tj. subsydiów kapitałowo-inwestycyjnych**, nastąpił znaczny wzrost wartości pomocy *de minimis* udzielonej w tych formach, aczkolwiek nie miało to przełożenia na udział form z tej grupy w całkowitej wartości pomocy *de minimis*. Pomoc udzielona w 2024 roku wyniosła 6,5 mln zł (0,05 proc. całej pomocy *de minimis*), zwiększając się o 2,5 mln zł (o ok. 0,01 proc.) w stosunku do roku poprzedniego.

Wartość pomocy *de minimis* udzielonej w formie z **grupy C, czyli tzw. „miękkiego kredytowania”**, osiągnęła wartość 757,8 mln zł (6,2 proc. pomocy *de minimis* ogółem), co oznacza spadek o 91,5 mln zł (o ok. 11 proc.) w porównaniu z rokiem poprzednim.

Znacząco spadła (o 780,9 mln zł czyli 28 proc.) wartość pomocy *de minimis* z **grupy D, tj. poręczeń i gwarancji kredytowych (2 002,0 mln zł)**. Udział pomocy udzielonej w tej formie wyniósł ok. 16,5 proc. i był niższy o 10,7 punktu procentowego w porównaniu z udziałem w 2023 roku.

Pomoc *de minimis* udzielona w formie **E - inne** wyniosła w 2024 roku 1,7 mln zł. Forma E wskazywana jest wtedy, gdy podmiot udzielający pomocy nie zdołał jej przyporządkować do żadnej z opisanych form pomocy zakwalifikowanych do grup od A do D.

Wykres 4. Udział poszczególnych form pomocy *de minimis* w ogólnej jej wartości w 2024 roku.

Zaobserwowany w 2024 roku znaczny wzrost wartości udzielonej pomocy *de minimis* w porównaniu z 2023 rokiem związany był ze zwiększeniem wartości pomocy udzielonej

w formach pomocy z grupy A. Największy wzrost wystąpił w grupie A obejmującej pomoc w formie **dotacji** - w 2024 roku pomocy udzielono o 2,8 mld zł więcej niż w 2023 roku (o ok. 43 proc.). Największy, w ujęciu procentowym, spadek wartości pomocy nastąpił natomiast w grupie D - poręczenia i gwarancje. Pomoc udzielana w formie, w której podmiot udzielający pomocy nie zdołał jej przyporządkować do żadnej z opisanych form pomocy zakwalifikowanych do grup od A do D była mniejsza o 16 mln zł (o 90,3 proc.) w porównaniu z rokiem poprzednim.

Tabela 4. Struktura pomocy *de minimis* w poszczególnych formach pomocy w latach 2023-2024.

Forma pomocy	2023			2024		
	Wartość pomocy (mln zł)	Udział w grupie	Udział w pomocy <i>de minimis</i> ogółem	Wartość pomocy (mln zł)	Udział w grupie	Udział w pomocy <i>de minimis</i> ogółem
Grupa A - Dotacje i subsydia podatkowe ogółem	6 574,9	100,00%	64,3%	↗ 9 392,9	100,0%	↗ 77,2%
A1 - dotacje i refundacje	6 165,8	93,8%	60,3%	↗ 7 055,8	75,1%	↘ 58,0%
A2 - ulgi podatkowe	409,1	6,2%	4,0%	↗ 2 337,1	24,9%	↗ 19,2%
Grupa B - Subsydia kapitałowo-inwestycyjne ogółem	4,0	100,0%	0,04%	↗ 6,5	100,0%	↗ 0,05%
B1 - wniesienie kapitału	4,0	100,0%	0,04%	↗ 6,5	100,0%	↗ 0,05%
Grupa C - „Miękkie kredytowanie” ogółem	849,3	100,0%	8,3%	↘ 757,8	100,0%	↘ 6,2%
C1 - pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone	384,8	45,3%	3,8%	↘ 325,6	43,0%	↘ 2,7%
C2 - odroczenie i rozłożenie na raty płatności wobec budżetu i funduszu	464,6	54,7%	4,5%	↘ 432,2	57,0%	↘ 3,6%
Grupa D1 - Poręczenia i gwarancje kredytowe ogółem	2 782,9	100,0%	27,2%	↘ 2 002,0	100,0%	↘ 16,5%
Grupa E - Inne	17,7	100,00%	0,2%	↘ 1,7	100,0%	↘ 0,01%

Analizując bardziej szczegółowo strukturę pomocy *de minimis* w podziale według form, to największy udział w wartości pomocy *de minimis* (58 proc.) miały dotacje i refundacje (podgrupa A1), aczkolwiek w 2023 udział ten był nieznacznie wyższy i wyniósł 60,3 proc.

Druga pod względem udziału (19,2 proc.) była pomoc w formie ulg podatkowych (podgrupa A2), która w porównaniu z poprzednim rokiem wzrosła o ok. 15 pkt. proc.

Poręczenia i gwarancje (podgrupa D1) stanowiły 16,5 proc. wartości pomocy *de minimis* udzielonej w 2024 roku, podczas gdy w 2023 roku udział tych form w całkowitej wartości udzielonej pomocy wyniósł 27,2 proc. (spadek o 10,0 pkt. proc.).

Spadki wartości pomocy i jej udziału w ogólnej wielkości nastąpiły także w przypadku pomocy udzielanej w formach odroczenia, rozłożeń na raty (podgrupa C2) - z 4,5 proc. w 2023 roku do 3,6 proc w 2024 roku - oraz pożyczek i kredytów preferencyjnych (podgrupa C1) - 3,8 proc. w 2023 roku do 2,7 proc. w 2024 r.

W stosunku do roku poprzedniego nieznacznie zmalała także pomoc udzielana w formie pożyczek i kredytów preferencyjnych (podgrupa C1). Udział w całkowitej wartości pomocy w formach z podgrupy C1 w 2024 roku wyniósł 2,7 proc. a w 2022 roku - 3,8 proc.

Pomoc w formie wniesienia kapitału (podgrupa B1) nieznacznie wzrosła o 0,01% w porównaniu do roku poprzedniego.

Tabela 5. Sposób finansowania pomocy *de minimis* w Polsce w latach 2020-2024

Rok	Bezpośrednie wydatki (głównie dotacje)	Pozostałe formy (głównie uszczuplenia wpływów do budżetu)
2024	58,1%	41,9%
2023	60,1%	39,9%
2022	67,7%	32,3%
2021	65,7%	34,3%
2020	69,2%	30,8%

Analiza sposobu finansowania pomocy *de minimis* w 2024 roku w Polsce wskazuje, że podobnie jak w ostatnich pięciu latach, najczęściej udzielana pomocy stanowiła bezpośredni wydatek¹⁸ budżetowy. W 2024 roku było to ok. 58 proc. Udział form pomocy *de minimis* stanowiących głównie uszczuplenia wpływów czyli ulgi podatkowe, pożyczki preferencyjne, odroczenia i rozłożenia na raty, poręczenia i gwarancje oraz inne do budżetu wyniósł ok. 42 proc. pomocy *de minimis* ogółem i był o 2 punkty procentowe wyższy względem roku poprzedniego. Z powyższych danych można zaobserwować, że udział bezpośrednich wydatków systematycznie spada a pozostałych form wzrasta. Jeszcze w roku 2020 udział bezpośrednich wydatków stanowił 69,2 proc. pomocy *de minimis* a pozostałych form - 30,8 proc.

¹⁸ Do bezpośrednich wydatków zaliczono pomoc udzieloną w formie dotacji (grupa A1) oraz w formie wniesienia kapitału do spółki (grupa B1).

3. Pomoc *de minimis* w podziale według podstaw prawnych

W 2024 roku pomocy *de minimis* o największej wartości udzielono na podstawie *ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy - 3 505,5 mln zł*, co stanowiło 28,8 proc. pomocy *de minimis* udzielonej w tym roku. W porównaniu z 2023 rokiem wartość tej pomocy wzrosła o 210, 5 mln (tj. o 6,4 proc.).

Największy jednak wzrost wartości udzielonej pomocy *de minimis* nastąpił na podstawie *ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych*, której wartość wzrosła o prawie 1 mld 700 mln (tj. wzrost o 541,5 proc) względem roku 2023 i stanowiło to 16,5% udziału w całej udzielonej pomocy *de minimis* w tym okresie. Tak duży wzrost był związany z wprowadzeniem dla osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą możliwości zwolnienia z opłacenia należnych składek z tego tytułu na jego własne obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe, za wskazany we wniosku miesiąc kalendarzowy. Wnioski można było składać do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych począwszy od 1 listopada 2024 roku.

Pomocy *de minimis* udzielona na podstawie *ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne* w odniesieniu do 2023 roku zmalała o 779,8 mln i wyniosła 1 991,8 mln zł, czyli poziom o 28,1 proc. mniejszy w stosunku do 2023 roku. Stanowiło to 16,4 proc. udziału w całej udzielonej pomocy *de minimis* w tym okresie.

Około 12 proc. wartości pomocy *de minimis* (1 451,5 mln zł) udzielono na podstawie *ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027*. Wartość ta była zdecydowanie wyższa w stosunku do roku poprzedniego o 1 442,7 mln zł, co miało związek z udzielaniem pomocy w regionalnych i ogólnopolskich programów współfinansowanych ze środków unijnych w perspektywie finansowej na lata 2021-2027.

Pomoc *de minimis* udzielona na podstawie *ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020* wyniosła w 2024 roku 610,6 mln zł (5,0 proc. ogólnej wartości pomocy *de minimis*). Wartość tej pomocy zmalała w stosunku do roku poprzedniego o 424,8 mln zł (co stanowiło spadek o 41,0 proc.). Tak samo znacząco spadła wartość pomocy udzielonej na podstawie *ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020*. W 2024 roku udzielono takiej pomocy *de minimis* mniej o 754 mln zł w porównaniu do poprzedniego roku (spadek o 69,3 proc.) z uwagi na zakończenie tej perspektywy finansowej.

Około 4 proc. pomocy *de minimis* (450,5 mln zł) udzielono w 2024 roku na podstawie *ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*. Wartość tej pomocy wzrosła w stosunku do 2023 roku o 210,1 mln zł (o 87,4 proc.) z uwagi na nowe programy pomocowe związane realizacją Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, w szczególności te skierowane wspieranie przedsięwzięć sektora MŚP.

Około 96 proc. pomocy *de minimis* w roku 2024 udzielono na podstawie piętnastu aktów prawnych. Zostały one przedstawione w tabeli 6.

Tabela 6. Pomocy *de minimis* według podstaw prawnych jej udzielenia w 2024 roku.

Podstawa prawna	2023		2024	
	Wartość pomocy [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i>	Wartość pomocy [mln zł] *	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i>
ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	3 295,0	32,2%	↗ 3 505,5	↘ 28,8%
ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych	312,9	3,1%	↗ 2 007,1	↗ 16,5%
ustawa z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne	2 771,5	27,1%	↘ 1 991,8	↘ 16,4%
ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027	8,9	0,1%	↗ 1 451,5	↗ 11,9%
ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	1 035,4	10,1%	↘ 610,6	↘ 5,0%
ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	240,3	2,3%	↗ 450,5	↗ 3,7%
ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020	1 088,1	10,6%	↘ 334,0	↘ 2,7%
ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	208,6	2,0%	↗ 243,3	2,0%
ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami	20,0	0,2%	↗ 229,2	↗ 1,9%
ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe	221,5	2,2%	↘ 219,2	↘ 1,8%
ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	134,6	1,3%	↗ 178,6	↗ 1,5%
ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa	178,0	1,7%	↘ 160,6	↘ 1,3%
ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkownictwa wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów	109,3	1,1%	↗ 111,1	↘ 0,9%
ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	106,1	1,0%	↘ 96,5	↘ 0,8%
ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa	27,9	0,3%	↗ 75,0	↗ 0,6%
pozostałe akty prawne	470,8	4,6%	↗ 496,4	↘ 4,1%
Ogółem	10 228,9	100,0%	12 160,9	100,0%

*W tabeli wyszczególniono ustawy, na podstawie których udzielono w 2024 roku najwięcej pomocy *de minimis*; dla porównania podano również wartości pomocy udzielonej w 2023 roku na podstawie tych samych ustaw.

4. Pomoc *de minimis* w podziale według podmiotów udzielających pomocy

Tabela 7. Liczba podmiotów udzielających pomocy *de minimis* w 2024 roku.

Rodzaje podmiotów udzielających pomocy <i>de minimis</i>	Liczba podmiotów
Organy jednostek samorządu terytorialnego, w tym:	2 583
▪ marszałkowie województw	16
▪ starostowie powiatów	306 (spośród 314*)
▪ wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci (w tym prezydenci miast na prawach powiatu)	2 261 (spośród 2 477*)
Organy podatkowe**	407
Organy centralne	42
Organy terenowe	54
Pozostałe podmioty (w tym beneficjenci programów operacyjnych)	288
Ogółem	3 375

*Zgodnie ze stanem na dzień 01.01.2024 r.

**Przez organy podatkowe rozumiane są organy Krajowej Administracji Skarbowej.

W 2024 roku pomocy *de minimis* udzieliło około 3,4 tys. podmiotów spośród około 5 tysięcy podmiotów, które posiadały kompetencje do jej udzielania. Największą grupę udzielających stanowiły organy jednostek samorządu terytorialnego (ok. 2,6 tys.), w tym wszyscy marszałkowie województw, ok. 98 proc. starostów powiatów i ok. 91 proc. wójtów gmin, burmistrzów i prezydentów miast.

Tabela 8. Pomoc *de minimis* w 2024 roku według podmiotów udzielających pomocy oraz podstaw prawnych.

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (ogółem) [mln zł]	Główne podstawy prawne	Wartość pomocy głównych form * (ogółem) [mln zł]	Główne formy pomocy	Wartość pomocy dla wskazanej formy pomocy [mln zł]
Bank Gospodarstwa Krajowego	2 472,7	ustawa z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne	1 991,8	gwarancja	1 991,8
Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	2 047,3	ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych	2 007,1	zwolnienie z opłaty	1 704,5
				rozłożenie na raty opłaty	156,4
Starostowie powiatów	1 709,1	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	1 542,4	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	928,6
				refundacja	612,8

Ochotnicze Hufce Pracy	1 484,3	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	1 484,2	refundacja	1 484,2
Beneficjenci programów operacyjnych i regionalnych programów operacyjnych, przedsiębiorcy publiczni	1 333,8	ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027	654,4	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	412,8
		ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	432,8	pożyczka preferencyjna	94,4
Wójtowie gmin / Burmistrzowie / Prezydenci miast	1 178,8	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	475,4	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	306,1
		ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe	219,1	refundacja	169,3
		ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami	111,6	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	216,2
				zbycie mienia będącego własnością Skarbu Państwa albo jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku	102,1
Marszałkowie województw	682,4	ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027	583,2	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	563,8
Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	566,0	ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	564,3	refundacja	564,3
Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	175,3	ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	169,9	refundacja	169,9
Urzędy Skarbowe	161,4	ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa	94,6	rozłożenie na raty płatności zaległości podatkowej lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami	85,0

		ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych	64,6	obniżka lub zmniejszenie, powodujące obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku	48,1
Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	132,9	ustawa z 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej	132,6	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	132,6
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	67,6	ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	67,6	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	67,6
Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	59,6	ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska	59,3	pożyczki warunkowo umorzone	26,8
				pożyczka preferencyjna	17,8
Inne podmioty	89,6				
Ogółem	12 160,9				

* formy pomocy z najwyższą wartością pomocy udzieloną przez podmiot udzielający pomocy na podstawie wskazanej podstawy prawnej

W 2024 roku pomocy *de minimis* o największej wartości udzielił **Bank Gospodarstwa Krajowego** - **2 472,7 mln zł** czyli 20,3 proc. całkowitej wartości pomocy *de minimis* udzielonej w tym roku. Pomoc ta była przyznana głównie w formie gwarancji udzielonych na podstawie *ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne* (1 991,8 mln zł).

Drugiej co do wielkości pomocy *de minimis* w opisywanym roku udzielił **Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych**. Udzielona pomoc wyniosła **2 047,3 mln zł** (16,8 proc. wartości pomocy *de minimis*). Największa jej część stanowiła pomoc udzielona na podstawie *ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych* (2 007,1 mln zł). W roku 2024 przedsiębiorcy mogli po raz pierwszy złożyć wniosek do ZUS o zwolnienie z opłacania składek na ubezpieczenia społeczne za wybrany jeden miesiąc kalendarzowy począwszy od 1 listopada. W związku z tym, największą część pomocy stanowią właśnie te zwolnienia z opłacania składek (1 704,5 mln zł).

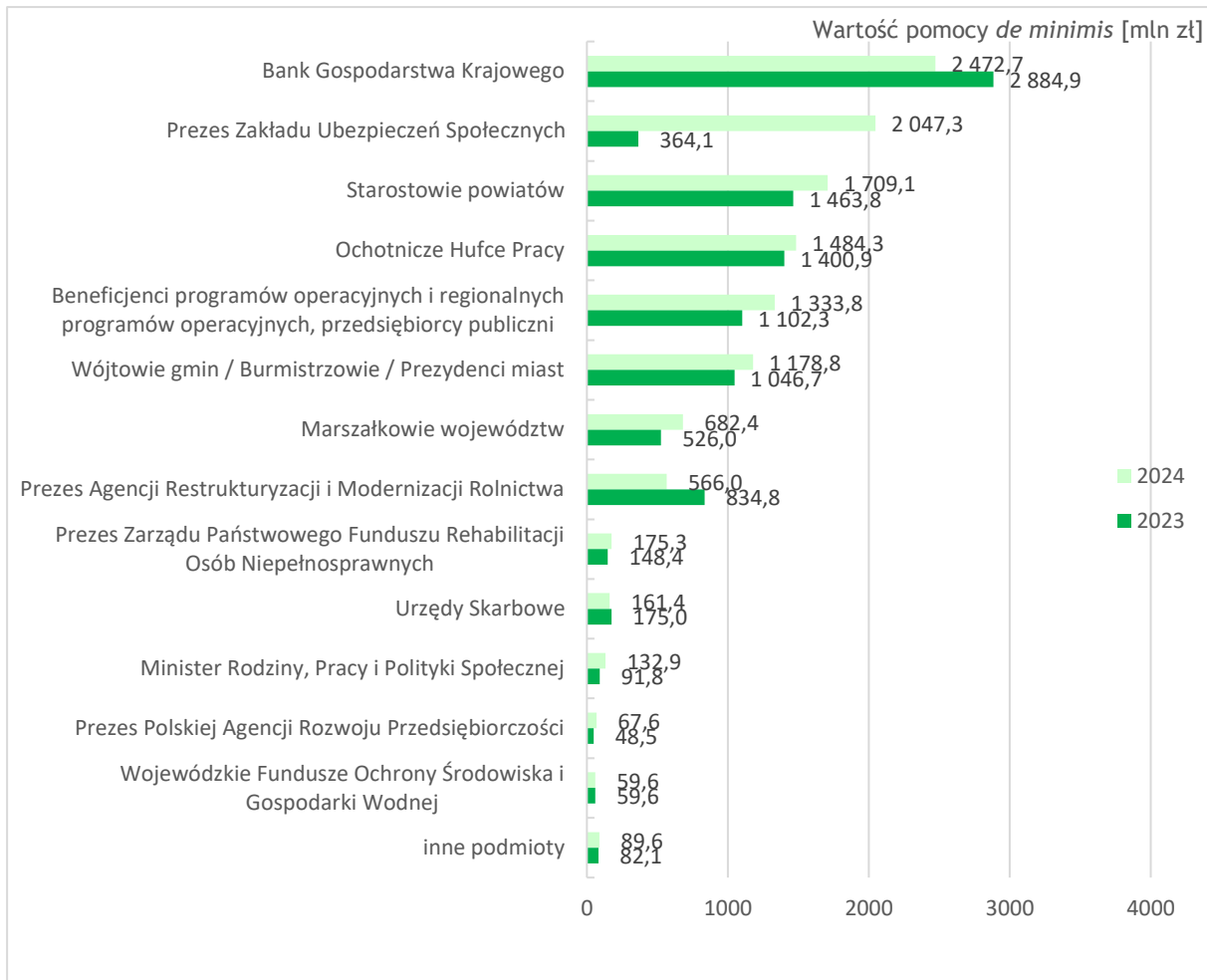
Starostowie powiatów -w imieniu, których pomocy udzielali dyrektorzy powiatowych urzędów pracy - udzieliли pomocy *de minimis* na łączną kwotę **1 709,1 mln zł** (14,1 proc. wartości pomocy *de minimis*). Pomoc ta została przyznana przede wszystkim w formie dotacji i świadczeń bezzwrotnych oraz refundacji udzielonych na podstawie *ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (1 542,4 mln zł).

Ochotnicze Hufce Pracy udzieliły pomocy *de minimis* o łącznej wartości **1 484,3 mln zł** (12,2 proc. wartości pomocy *de minimis*). Pomoc ta była udzielona w formie refundacji wynagrodzeń młodocianych pracowników i składek na ubezpieczenie społeczne dla pracodawców na podstawie *ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (1 484,2 mln zł).

Kolejną grupą podmiotów, które udzieliły pomocy *de minimis* o znacznej wartości - **1 333,8 mln zł** (11 proc. wartości pomocy *de minimis*) - byli **beneficjenci ogólnopolskich i regionalnych programów współfinansowanych ze środków unijnych oraz przedsiębiorcy**

publiczni. W tej grupie przeważała pomoc w formie dotacji i pożyczek preferencyjnych przekazanych na podstawie *ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027* (654,4 mln zł) oraz w formie dotacji na podstawie *ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* (431,0 mln zł).

Wykres 5. Pomoc *de minimis* według podmiotów udzielających pomocy w latach 2023-2024.

Wójtowie gmin oraz burmistrzowie i prezydenci miast (w tym prezydenci miast na prawach powiatu) udzielili pomocy *de minimis* o łącznej wartości **1 178,8 mln zł** (9,7 proc. ogólnej wartości pomocy *de minimis*). Największą część tej pomocy (475,4 mln zł) stanowiły dotacje i refundacje na podstawie *ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* wypłacane przez urzędu pracy podległe prezydentom miast na prawach powiatu. Kolejną ustaw, na podstawie której udzielali pomocy przede wszystkim prezydenci miast na prawach powiatu była *ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami*. Na podstawie tej ustawy udzielono pomocy w łącznej w kwocie 111,6 mln zł, głównie w formie zbycia mienia będącego własnością Skarbu Państwa albo jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku lub w formie obniżenia wysokości opłaty (102,1 mln zł). Z kolei wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci miast najczęściej pomocy udzielili na podstawie *ustawy 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe*, której łączna wartość pomocy wyniosła 219,1 mln zł, z czego głównie w formie dotacji (216,2 mln zł).

Znaczej pomocy *de minimis* udzielili w 2024 roku również **Marszałkowie Województw - 682,4 mln zł.** (5,6% proc. ogólnej wartości pomocy *de minimis*). Głównie była to pomoc udzielana na podstawie *ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (583,2 mln zł), z czego najwięcej w formie dotacji i innych bezzwrotnych świadczeń (563,8 mln zł.)*.

Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa udzielił pomocy *de minimis* o łącznej wartości **566 mln zł** (4,7 proc. wartości pomocy *de minimis*). Pomoc ta była udzielona głównie w formie refundacji na podstawie *ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (564,3 mln zł)*.

Analizując wielkość udzielonej pomocy w 2024 roku przez poszczególne podmioty można zauważyć znaczny **wzrost udzielonej wartości pomocy *de minimis*** tylko przez jeden podmiot: **Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych**. Duży wzrost udzielonej pomocy nastąpił w przypadku starostów powiatów, beneficjentów krajowych i regionalnych programów współfinansowanych z funduszy unijnych, a także przedsiębiorców publicznych. Nieznaczny wzrost wartości pomocy *de minimis* wystąpił w przypadku: Ochotniczych Hufców Pracy, wójtów gmin, burmistrzów, prezydentów miast oraz marszałków województw. Do podmiotów, które w 2024 roku udzieliły pomocy o znacznie mniejszej wartości niż w 2023 roku należą: Bank Gospodarstwa Krajowego, Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa i Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Nieznaczny spadek wartości udzielonej pomocy *de minimis* nastąpił również w przypadku Urzędów Skarbowych. Większość podmiotów udzieliło w 2024 roku więcej pomocy *de minimis* niż w 2023 roku. Trzydzieści grup podmiotów wskazanych w tabeli nr 8 udzieliło pomocy, której wartość stanowi 99,3 proc. całej wartości pomocy *de minimis* udzielonej w 2024 roku.

5. Pomoc *de minimis* w podziale według sektora działalności beneficjenta pomocy.

Ponad połowę (54,5 proc.) całkowitej wartości pomocy *de minimis* w 2024 roku udzielono przedsiębiorcom prowadzącym działalność w 10 sektorach, które przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 9. Wartość udzielonej pomocy *de minimis* w 2024 roku w podziale według sektora działalności beneficjenta pomocy.

Sektor działalności beneficjenta (dział PKD)*	Wartość pomocy [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i> [%]
Roboty budowlane specjalistyczne	979,6	8,1%
Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	935,8	7,7%
Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	820,3	6,7%
Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych	738,0	6,1%
Pozostała indywidualna działalność usługowa	715,1	5,9%
Działalność usługowa związana z wyżywieniem	713,0	5,9%
Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	562,6	4,6%
Opieka zdrowotna	392,9	3,2%
Transport lądowy oraz transport rurociągowy	389,3	3,2%
Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	376,4	3,1%
Pozostałe	5 537,9	45,5%
Ogółem	12 160,9	100,0%

*Podział na sektory został dokonany na podstawie klas PKD wskazanych w sprawozdaniach o udzielonej pomocy publicznej przekazanych przez podmioty udzielające pomocy.

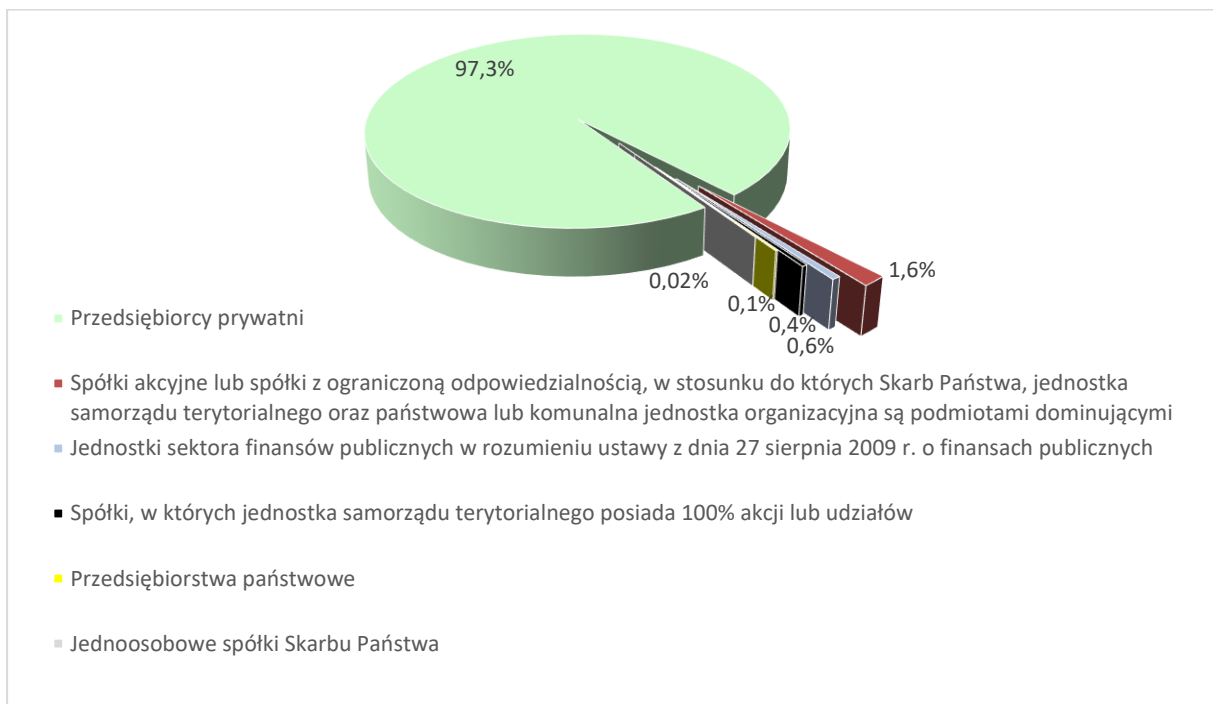
W 2024 roku najwięcej pomocy otrzymali przedsiębiorcy działający w sektorze **robót budowlanych specjalistycznych** (979,6 mln zł). Drugim, trzecim i czwartym rodzajem działalności, w którym przedsiębiorcy otrzymali pomoc *de minimis* o największej wartości, był **handel**. W handlu detalicznym, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi była to kwota (935,8 mln zł), w handlu hurtowym z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi (820,3 mln zł), a handlu hurtowym i detalicznym pojazdami samochodowymi i naprawą pojazdów samochodowych kwota (738 mln zł).

6. Pomoc *de minimis* w podziale według formy prawnej beneficjenta pomocy

W 2024 roku najwięcej pomocy *de minimis* uzyskali przedsiębiorcy prywatni (ponad 97 proc. ogólnej wartości pomocy). Pozostałe podmioty stanowiły niewielki procent beneficjentów pomocy *de minimis*.

Tabela 10. Pomoc *de minimis* według formy prawnej beneficjenta w 2024 roku.

Forma prawna przedsiębiorcy	Wartość pomocy (mln zł)	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i>
Przedsiębiorcy prywatni	11 834,5	97,3%
Spółki akcyjne lub spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, w stosunku do których Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego oraz państwowa lub komunalna jednostka organizacyjna są podmiotami dominującymi	195,7	1,6%
Jednostki sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych	69,3	0,6%
Spółki, w których jednostka samorządu terytorialnego posiada 100% akcji lub udziałów	43,3	0,4%
Przedsiębiorstwa państwowe	16,2	0,1%
Jednoosobowe spółki Skarbu Państwa	1,8	0,02%
Ogółem	12 160,9	100,0%

Wykres 6. Pomoc *de minimis* w 2024 roku ze względu na formę prawną beneficjenta.

7. Pomoc *de minimis* w podziale według wielkości beneficjenta pomocy

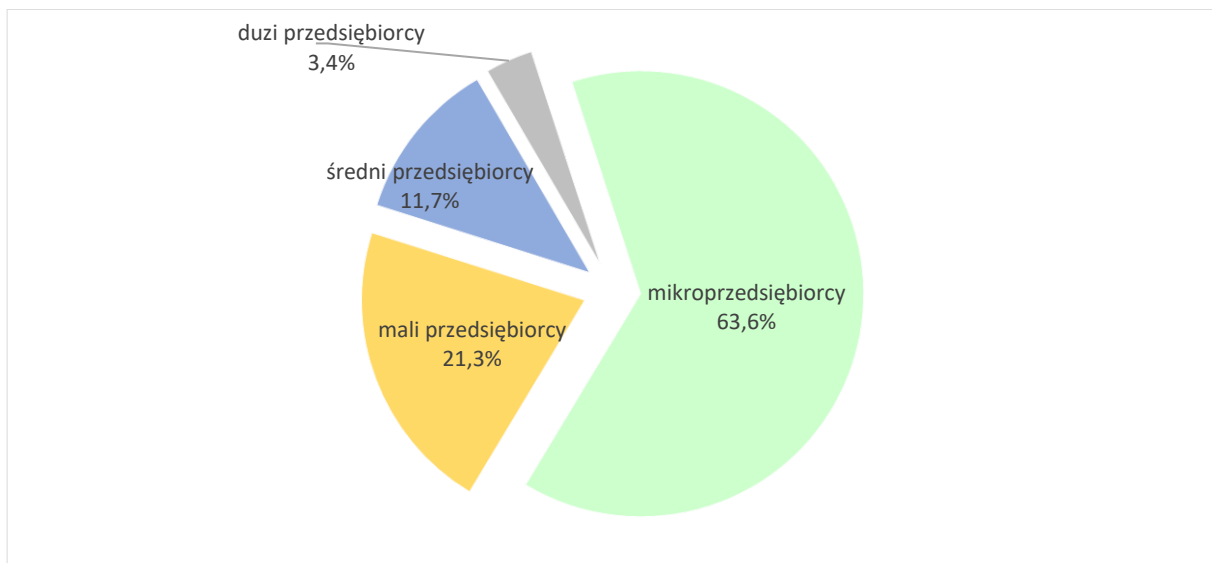
W 2024 roku prawie **97 proc. pomocy *de minimis*** udzielono mikro-, małym i średnim przedsiębiorcom. Czynniki, takie jak:

- proste zasady udzielania pomocy *de minimis* (warunkiem, który powinien spełnić jej beneficjent, było nieprzekraczanie w ciągu trzech lat określonego limitu pomocy),
- często brak powiązania z konkretnym projektem,
- ograniczone możliwości absorpcji kapitału sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorców,
- ograniczony limit pomocy na jedno przedsiębiorstwo

powodują, że corocznie pomocą *de minimis* zainteresowane są przede wszystkim małe podmioty. Potwierdzeniem tego jest fakt, że około 64 proc. **tego rodzaju pomocy w 2024 roku otrzymali mikroprzedsiębiorcy**, a 21 proc. ogólnej jej wartości - **mali przedsiębiorcy**. Podmioty spoza sektora MŚP otrzymały 3,0 proc. ogólnej wartości pomocy *de minimis* udzielonej w 2024 rok.

Szczegółowe dane dotyczące podziału pomocy według wielkości beneficjenta przedstawiono na wykresie 7, a porównanie tych wielkości z 2023 rokiem - w tabeli 11.

Wykres 7. Pomoc *de minimis* udzielona w 2024 roku ze względu na wielkość beneficjenta.

Wartość pomocy *de minimis* udzielonej **mikroprzedsiębiorcom** w 2024 roku wzrosła znacznie - o 1 537,2 mln zł (wzrost o 24,8 proc.) w stosunku do 2023 roku i wyniosła 7,7 mld zł. Analogiczna sytuacja nastąpiła dla dużych przedsiębiorców, tu również zanotowano znaczny wzrost wartości pomocy - o 97 mln zł (wzrost o 30,6 proc.). Wzrosty wartości pomocy *de minimis* odnotowano w odniesieniu do pozostałych grup wielkości przedsiębiorców: dla średnich przedsiębiorców - o 153 mln zł (wzrost o 12 proc.), dla małych przedsiębiorców - o 144,4 mln zł (wzrost o prawie 6 proc.).

Tabela 11. Pomoc *de minimis* według wielkości beneficjenta w latach 2023-2024.

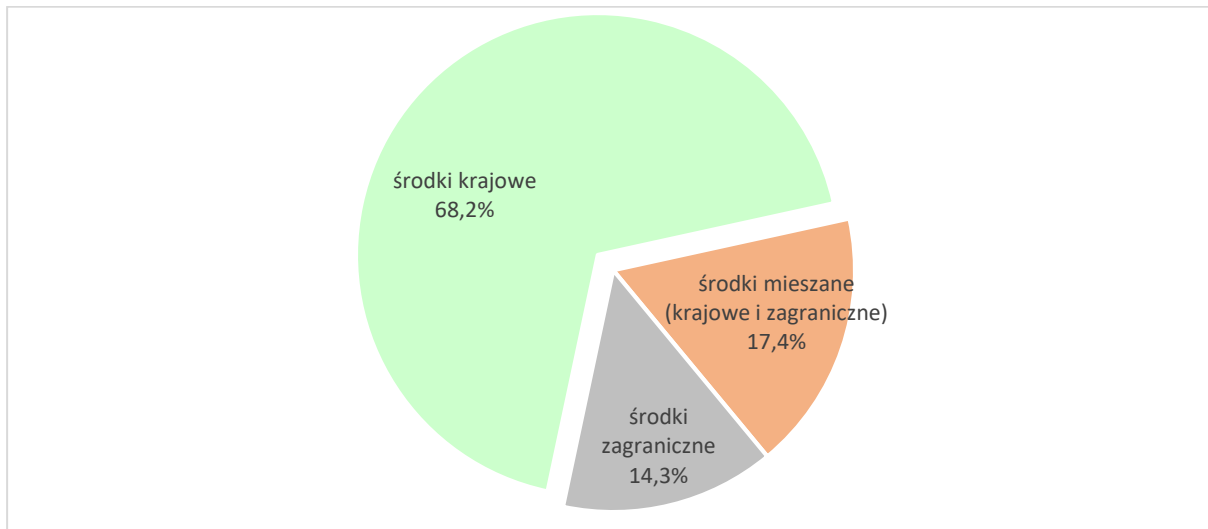
Wielkość przedsiębiorcy	2023		2024	
	Wartość pomocy [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i>	Wartość pomocy [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i>
mikroprzedsiębiorcy	6 201,4	60,6%	7 738,9	63,6%
mali przedsiębiorcy	2 439,9	23,9%	2 584,3	21,3%
średni przedsiębiorcy	1 270,5	12,4%	1 423,5	11,7%
duzi przedsiębiorcy	317,2	3,1%	414,3	3,4%
Ogółem	10 228,9	100,0%	12 160,9	100,0%

Udziały wartości otrzymanej pomocy *de minimis* w odniesieniu do ogólnej kwoty pomocy *de minimis* w poszczególnych grupach wielkości przedsiębiorstwa w 2024 roku nie uległy znaczącym zmianom. Mikroprzedsiębiorstwa otrzymały 63,6 proc. wartości udzielonej pomocy *de minimis*, zatem udział wzrósł o 3 punkty proc. (60,6 proc. w 2023 roku). Nieznaczny spadek wartości udzielonej pomocy *de minimis* nastąpił w grupie małych i średnich przedsiębiorców odpowiednio o 2,6 punktów proc. i 0,7 punktu proc. W grupie dużych przedsiębiorców udział pomocy im udzielonej w ogólnej wartości pomocy *de minimis* nieznacznie wzrósł o 0,3 punktów proc.

8. Pomoc *de minimis* w podziale według źródła pochodzenia pomocy

Pomoc *de minimis* w 2024 roku udzielana była głównie ze środków pochodzenia krajowego - 8 297,8 mln zł (68,2 proc. pomocy *de minimis*), w mniejszej części ze środków mieszanych (jednocześnie pochodzenia zagranicznego i krajowego) - 2 119,1 mln zł, (17,4 proc. pomocy *de minimis*), a najmniej pomocy *de minimis* udzielono ze środków pochodzenia wyłącznie zagranicznego - 1 744,0 mln zł (14,3 proc. pomocy *de minimis*).

Wykres 8. Wartość pomocy *de minimis* według źródła jej pochodzenia.

W porównaniu do roku poprzedniego, znacznie wzrosła wartość pomocy udzielanej ze środków krajowych o 1 558,4 mln zł (wzrost o 2,3 pkt proc.). Znacznie spadła wartość pomocy udzielanej ze środków zarówno krajowych, jak i zagranicznych o 329,6 mln zł (spadek 2,3 pkt proc.). Znacznie wzrosła wartość pomocy udzielanej ze środków zagranicznych o 703,3 mln zł (wzrost o prawie 4,2 pkt proc.). Natomiast jeżeli chodzi o udział w całkowitej wartości pomocy *de minimis* to pomoc udzielana ze środków krajowych w 2024 roku była wyraźnie większa od pomocy udzielanej ze środków zagranicznych wraz ze środkami zarówno krajowymi, jak i zagranicznymi (68,2 proc. do 31,8 proc.).

Tabela 12. Pomoc *de minimis* według źródła jej pochodzenia w latach 2023-2024.

Pochodzenie źródła środków	2023		2024	
	Wartość pomocy <i>de minimis</i> [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i>	Wartość pomocy <i>de minimis</i> [mln]	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i>
środki krajowe	6 739,4	65,9%	8 297,8	68,2%
środki mieszane lub zagraniczne	3 489,5	34,1%	3 863,2	31,8%
Ogółem	10 228,9	100,0%	12 160,9	100,0%

IV. PODSUMOWANIE

Wartość pomocy *de minimis* udzielonej w 2024 roku w Polsce wyniosła 12 160,9 mln zł. Wartość pomocy publicznej (bez pomocy w transporcie i pomocy kryzysowej) wyniosła 34 391,0 mln zł. Łączna kwota udzielonej w 2024 roku pomocy publicznej i pomocy *de minimis* wyniosła 46 551,9 mln zł.

W 2020 roku odnotowano wzrost wartości pomocy *de minimis* (o ok. 40 proc.) w porównaniu do roku poprzedniego. W 2021 roku wartość pomocy *de minimis* była wyższa o ok. 16 proc. w stosunku do 2020 roku, a w 2022 r. nastąpił kolejny wzrost jej wartości - o ok. 7 proc. względem 2021 roku. Rok 2023 przyniósł następny wzrost wartości udzielonej pomocy *de minimis* o ok. 3 proc. w porównaniu do roku 2022. W opisywanym roku wzrost wartości pomocy *de minimis* był znaczny i wyniósł prawie 19 proc w stosunku wartości tej pomocy udzielonej w 2023 roku.

Największą część pomocy *de minimis* udzielonej w 2024 roku stanowiła pomoc udzielona na podstawie: ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (3 505,5 mln zł), ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (2 007,1 mln zł), ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (1 991,8 mln zł) i ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (1 451,5 mln zł).

Pomoc *de minimis* była udzielana przede wszystkim w formie dotacji lub refundacji (podgrupa A1), które stanowiły 58 proc. całej pomocy *de minimis* udzielonej w 2024 roku.

Wśród grup podmiotów, które w 2024 roku udzieliły pomocy *de minimis* o największej wartości byli kolejno Bank Gospodarstwa Krajowego, Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, starostowie powiatów w imieniu, których pomocy udzielali dyrektorzy powiatowych urzędów pracy, Ochotnicze Hufce Pracy, beneficjenci programów operacyjnych, wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci miast, marszałkowie województw i Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Pomoc *de minimis* w podziale na poszczególne sektory gospodarki, w których działalność prowadzili jej beneficjenci, charakteryzowała się dość dużym rozproszeniem. Największy udział stanowiła pomoc udzielona przedsiębiorcom wykonującym działalność w sektorze robót budowlanych specjalistycznych (8,1 proc.) oraz sektorach związanych z handlem: handlem detalicznym, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi (7,7 proc), handlem hurtowym, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi (6,7 proc.) i handlem hurtowym i detalicznym pojazdami samochodowymi (6,1 proc.). Jeszcze spory udział stanowiła pomoc udzielona dwóch sektorach: pozostałej indywidualnej działalności usługowej i działalności usługowej związanej z wyżywieniem (po 5,9 proc. każda z nich). W pozostałych ok. 60 proc. udzielona pomoc w poszczególnych sektorach nie przekroczyła udziału 5 proc. ogólnej wartości pomocy *de minimis* w 2024 roku.

Pomoc *de minimis* udzielona w 2024 roku wykazywała tendencje, które występowały również w przypadku pomocy publicznej spełniającej przesłanki art. 107 ust. 1 TFUE udzielonej w tym samym roku. Przede wszystkim występowała dominacja bezpośrednich wydatków z budżetu państwa. W przypadku pomocy publicznej dominacja bezpośrednich wydatków z budżetu państwa była większa i wyniosła 88,7 proc. Około 68 proc. wartości pomocy *de minimis* stanowiła pomoc udzielona wyłącznie ze środków krajowych, z czego w przeważającej części były to dotacje i wniesienie kapitału (58 proc. całej pomocy *de minimis* udzielonej w 2024 roku), a 42 proc. to uszczuplenia wpływów do

budżetu państwa. Zdecydowanie największy pod względem liczby beneficjentów pomocy był udział prywatnych przedsiębiorców - ok. 97 proc. przypadków pomocy *de minimis*. W przypadku pomocy publicznej udział prywatnych przedsiębiorców był zdecydowanie mniejszy i wyniósł ok. 60 proc. Główna różnica pomiędzy pomocą publiczną a pomocą *de minimis*, to dominacja mikro-, małych i średnich przedsiębiorców wśród beneficjentów pomocy *de minimis*. Pomoc publiczną (za wyjątkiem pomocy kryzysowej, której większa część została udzielona podmiotom z sektora MŚP) otrzymują zazwyczaj duże przedsiębiorstwa, podczas gdy pomoc *de minimis* udzielana jest przede wszystkim podmiotom z sektora MŚP. W 2024 roku ok. 97 proc. pomocy *de minimis* zostało udzielone mikro, małym i średnim przedsiębiorstwom, w tym najwięcej - ok. 64 proc. - pomocy *de minimis* otrzymali mikroprzedsiębiorcy.